

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

**MINISTRIA E SHËNDETËSISË
DHE MBROJTJES SOCIALE**

MINISTRI

Nr. 1801 Prot.

Datë 10. 04 2020

UDHËZIM

NR. 283, DATË 10 / 04 /2020

**“PËR MENAXHIMIN E RASTEVE TË FËMIJËVE NË NEVOJË PËR MBROJTJE,
GJATË PERIUDHËS SË FATKEQËSISË NATYRORE PËR ARSYE TË EPIDEMISË
SË SHKAKTUAR NGA COVID-19”**

Në mbështetje të pikës 5, të nenit 100 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë, të pikës 2, të nenit 42 dhe nenit 53, të Ligjit nr. 18/2017 “Për të Drejtat dhe Mbrojtjen e Fëmijës”, të nenit 24 të Ligjit Nr. 121/2016 “Për shërbimet e kujdesit shoqëror në Republikën e Shqipërisë”, të gjermës “a” të pikës 6.1 të VKM Nr.243, datë 24.03.2020 “Për shpalljen e gjendjes së fatkeqësisë natyrore”, të nenit 5, të VKM Nr.578, datë 03.10.2018 “Për procedurat e referimit e të menaxhimit të rastit, hartimin dhe përmbajtjen e planit individual të mbrojtjes, financimin e shpenzimeve për zbatimin e tij, si dhe zbatimin e masave të mbrojtjes”,

UDHËZOJ:

**KREU I
TË PËRGJITHSHME**

1. Qëllimi i këtij udhëzimi është përcaktimi i procedurave dhe veprimeve konkrete të strukturave të mbrojtjes së fëmijës, për menaxhimin e rasteve të fëmijëve në nevojë për mbrojtje, gjatë periudhës së fatkeqësisë natyrore për shkak të epidemisë së shkaktuar nga COVID-19.

2. Strukturat e Mbrojtjes së Fëmijës, mbështesin, ndërgjegjësojnë, informojnë fëmijët dhe familjet e tyre, rreth situatës së krijuar nga epidemia e shkaktuar nga COVID-19, për masat parandaluese, shenjat dhe simptomat për identifikimin e sëmundjes, rrugët e referimit tek strukturat shëndetësore, numrat e emergjencës dhe si të aksesojnë shërbimet e ofruara, në territorin ku jetojnë.

3. Strukturat e Mbrojtjes së fëmijëve për realizimin e detyrave të përcaktuara në pikën 2, përshtasin aktivitetet e tyre për grupet e cënueshme mbi COVID-19, nëpërmjet komunikimit

me telefon apo mënyrave të tjera të komunikimit në distancë. Punonjësit duhet t'u përbahen protokolleve të rrepta për COVID-19, si distancimi shoqëror, përdorimi i mjeteve mbrojtëse dhe masave të tjera higjeno - sanitare.

4. Strukturat e Mbrojtjes së Fëmijës sigurohen që fëmijët marrin informacionin e nevojshëm lidhur me COVID -19, nëpërmjet mënyrave të duhura të komunikimit, në përputhje me zhvillimin, moshën, gjininë, kulturën e tyre dhe situatën familjare në të cilën ndodhen.

5. Punonjësit e Mbrojtjes së Fëmijës të pajisen me mjetet e nevojshme të mbrojtjes individuale, të pajisen me leje qarkullimi nga policia për të lëvizur në çdo orar, si dhe t'u sigurohet logistika e nevojshme për të realizuar vizitat në shtëpi.

KREU II

REFERIMI TEK SHËRBIMET SHËNDETËSORE, SHOQËRORE DHE PSIKOLOGJIKE

1. Punonjësit e Mbrojtjes së Fëmijës në bashki ose njësi administrative, bashkëpunojnë me strukturat e shëndetit dhe strukturat operacionale të sistemit të mbrojtjes civile, për përditësimin e informacionit lidhur me evidentimin dhe trajtimin e rasteve të dyshuara me COVID-19 në territorin e tyre.

2. Punonjësit e Mbrojtjes së Fëmijës në bashki ose njësi administrative, bashkëpunojnë në mënyrë aktive me punonjësit e shëndetit, psikologët e shkollave për referimin e fëmijëve në nevojë për mbrojtje, si dhe rasteve kur fëmija mbetet pa kujdes prindëror, për arsyet se prindi/kujdestari ligjor shtrohen në spital apo humbasin jetën si rezultat i epidemisë së shkaktuar nga COVID-19.

3. Punonjësi i Mbrojtjes së Fëmijës në bashki ka për detyrë të mbështesë punonjësin për mbrojtjen e fëmijës në nivel njësie administrative, për menaxhimin e rasteve të fëmijëve në nevojë për mbrojtje, si dhe ta informojë lidhur me shërbimet shëndetësore, shoqërore dhe psikologjike, që ofrohen nga strukturat shtetërore apo aktorët e shoqërisë civile, në territorin e tyre.

4. Punonjësit e Mbrojtjes së Fëmijës në bashki ose njësi administrative, për rastet që kanë nevojë për mbështetje psikologjike, i referojnë ato pranë shërbimeve që ofrojnë mbështetje psikologjike në distancë si:

a) Linja Kombëtare e Këshillimit për Fëmijë ALO 116 111 – duke telefonuar tek numri pa pagesë 116 111;

b) Këshillimi online në platformën www.nukjevetem.al. Platforma ofron këshillim nëpërmjet mesazheve, ose ofron terapi individuale nëpërmjet shërbimit chat;

c) Psikologët e shkollave respektive të fëmijëve për këshillim online. Punonjësit e Mbrojtjes së Fëmijës duhet që në çdo rast, të disponojnë numrat e psikologëve të shkollave në njësinë përkatëse ku operojnë;

ç) Shërbimin që ofron Urdhri i Psikologut, nëpërmjet “Psikologët shqiptarë online”, i cili ka publikuar në faqen zyrtare listat e psikologëve, në dispozicion për t’iu përgjigjur qytetarëve.

KREU III

MENAXHIMI I RASTEVE TË FËMIJËVE NË NEVOJË PËR MBROJTJE GJATË PERIUDHËS SË FATKEQËSISË NATYRORE

1. Menaxhimi i rasteve të reja të fëmijëve në nevojë për mbrojtje nga Punonjësi i Mbrotjtës së Fëmijës, në bashki ose njësi administrative, bëhet në përputhje me rregullat dhe procedurat e përcaktuara në Ligjin 18/2017 “Për të Drejtat dhe Mbrotjtjen e Fëmijës” dhe VKM Nr.578, datë 3.10.2018 “Për procedurat e referimit e të menaxhimit të rastit, hartimin dhe përbajtjen e planit individual të mbrotjtës, financimin e shpenzimeve për zbatimin e tij, si dhe zbatimin e masave të mbrotjtës”, duke mbajtur parasysh si më poshtë vijon:

a) rastet e fëmijëve në nevojë për mbrojtje me rrezik të ulët do të menaxhohen nëpërmjet telefonit;

b) për rastet e fëmijëve në nevojë për mbrojtje me rrezik të mesëm dhe të lartë, në rastet kur nuk ka asnjë tregues për COVID-19 në familje apo komunitet, punonjësi i mbrotjtës së fëmijës realizon vizita në familje duke pasur parasysh respektimin e protokolleve të repta për COVID-19 si distancimi shoqëror, përdorimi i mjeteve mbrojtëse dhe masave të tjera higjeno – sanitare.

c) për rastet e fëmijëve në nevojë për mbrojtje me rrezik të mesëm dhe të lartë, kur ka konfirmim të COVID-19 në familje apo komunitet, punonjësi i mbrotjtës së fëmijës komunikon nëpërmjet telefonit për t’u siguruar, që fëmija dhe familja janë në rregull. Punonjësit e Mbrotjtës së Fëmijës menjëherë në bashkëpunim me strukturat shëndetësore dhe të policisë, si dhe duke ndjekur protokollet e përcaktuara tashmë në urdhrit e ministrit të shëndetësisë, marrin masa për vendosjen e fëmijës në një shërbim alternativ.

2. Strukturat e mbrojtës së fëmijëve tregojnë vëmendje të veçantë për trajtimin sipas procedurave të përcaktuara në Ligjin 18/2017 “Për të drejtat dhe mbrotjtjen e fëmijës” dhe VKM Nr.578, datë 3.10.2018 “Për procedurat e referimit e të menaxhimit të rastit, hartimin dhe përbajtjen e planit individual të mbrotjtës, financimin e shpenzimeve për zbatimin e tij, si dhe zbatimin e masave të mbrotjtës”, të rasteve të fëmijëve:

a) pa kujdes prindëror, që janë të ndarë nga prindërit/kujdestarët e tyre për arsyet e sëmundjes, duke përfshirë fëmijët në qendra izolimi/emergjencë, qendra trajtimi apo përkujdesje alternative;

b) prindërit/kujdestarët e të cilëve janë të sëmurë, të karantinuar, shtruar në spital ose kanë vdekur, në rastet e COVID-19;

c) në situatë rruge;

ç) të izoluar në shtëpi që nuk kanë akses në shërbime, si fëmijët me aftësi të kufizuara, fëmijët me sëmundje kronike;

- d) tē prekur nga sëmundja COVID-19, tē cilët mund tē mos pranohen nga familjet e tyre dhe/ose komuniteti;
- dh) tē cilët kanë anëtarë tē familjes tē prekur nga COVID -19, që nuk mund tē kujdesen pér fëmijën;
- e) tē dhunuar dhe tē neglizhuar nga anëtarët e familjes, tē cilët pér shkak tē masave tē izolimit janë edhe më tē rrezikuar se më parë;
- ë) migrantë apo azilkërkues tē pashoqëruar apo tē ndarë nga prindërit e tyre.

3. Për kategoritë e fëmijëve tē përcaktuara përsa më sipër, strukturat e shëndetësisë kanë detyrimin ligor pér tē raportuar pranë Punonjësve të Mbrojtjes së Fëmijës rastet e identikuara.

4. Nëse Punonjësi i Mbrojtjes së Fëmijës dyshon se ka ndonjë nga simptomat e infekzionit tē shkaktuar nga COVID-19, ai/ajo nuk duhet tē largohet nga banesa. Në këtë rast, punonjësi informon menjëherë me shkrim ose rrugë elektronike eprorin dhe Agjencinë Shtetërore pér tē Drejtat dhe Mbrojtjen e Fëmijës. Drejtori i Strukturës së Shërbimeve Shoqërore në bashki merr masa pér tē caktuar një punonjës tjetër nga struktura e shërbimeve shoqërore, i cili do tē menaxhojë rastet e fëmijëve në nevojë pér mbrojtje.

5. Punonjësit e Mbrojtjes së Fëmijës rishikojnë dosjet e tyre ekzistuese, pér t'u siguruar që vlerësimi i nivelit tē rrezikut është i përshtatshëm, gjatë periudhës së fatkeqësisë natyrore pér arsyetë të epidemisë së shkaktuar nga COVID-19, si dhe në kushtet e distancimit social.

6. Gjatë periudhës së fatkeqësisë natyrore nuk do tē realizohen mbledhjet e Grupit Teknik Ndërsektorial. Gjatë kësaj periudhe anëtarët e Grupit Teknik Ndërsektorial do tē vijojnë komunikimin në rrugë tē tjera alternative si telefon, email, video call. Punonjësi i Mbrojtjes së Fëmijës dokumenton diskutimin dhe mendimet e anëtarëve tē grupit si dhe e dërgon atë me email tek anëtarët e tjerë tē grupit.

KREU IV

MASAT E MBROJTJES

1. Gjatë periudhës së fatkeqësisë natyrore pér shkak tē epidemisë së shkaktuar nga COVID-19, masat e mbrojtjes merren nga Punonjësit e Mbrojtjes së Fëmijës dhe konfirmohen me email nga Drejtuesi i Strukturës së Shërbimeve Shoqërore në Bashki. Këto masa mbeten tē vlefshme gjatë gjithë periudhës në tē cilën gjykatat në vend kanë pezulluar punën dhe nuk kanë filluar shqyrtimin e tyre, apo deri në daljen e një udhëzimi tjetër apo shfuqizimin e këtij udhëzimi.

2. Bashkitë në bashkëpunim me Shërbimin Social Shtetëror, identifikojnë shërbimet e emergjencës pér mbrojtjen e fëmijës, si dhe çdo shërbim tjetër pér mbrojtjen e fëmijës gjatë situatës së epidemisë së shkaktuar nga COVID-19. Lista e shërbimeve tē emergjencës dhe shërbimeve tē tjera pér mbrojtjen e fëmijës, numrat e kontaktit përkatës, u komunikohen tē

gjithë punonjësve të mbrojtjes së fëmijës në bashki dhe njësi administrative. Agjencia Shtetërore për të Drejtat dhe Mbrojtjen e Fëmijës publikon në faqen zyrtare listën e shërbimeve të emergencës në nivel Kombëtar ose Rajonal.

3. Agjencia Shtetërore për të Drejtat dhe Mbrojtjen e Fëmijës, me mbështetjen e organizatave të shoqërisë civile mundëson ngritjen e një ose me shumë shërbimeve tranzitore, për mbrojtjen e fëmijëve gjatë periudhës së epidemisë së shkaktuar nga COVID-19.

4. Në rast të një fëmije në nevojë për mbrojtje emergjente (duke përfshirë këtu edhe rastet e fëmijëve pa kujdes prindëror për arsy se prindi/kujdestari janë shtruar në spital për arsy të infekzionit të shkaktuar nga COVID-19), Punonjësi i Mbrojtjes së Fëmijës merr masën e mbrojtjes emergjente dhe e referon fëmijën pranë shërbimit të emergencës. Në çdo rast, para referimit në shërbimet e strehimit emergjent, Punonjësi i Mbrojtjes së Fëmijës merr informacion të detajuar për fëmijën dhe anëtarët e tjerë të familjes, lidhur me mundësinë që fëmija ose anëtarët e tjerë të familjes të jenë të infektuar nga COVID-19.

5. Gjatë menaxhimit të rastit për zbatimin e masës emergjente të mbrojtjes dhe të masës përvendosjen e fëmijës në përkujdesje alternative, Punonjësit e Mbrojtjes së Fëmijës kontaktojnë Shërbimin Kombëtar të Urgjencës për të siguruar transportin e sigurt me ambulancë të fëmijëve drejt Institucionit të Përkujdesit Shoqëror Rezidencial ose Shërbimit të Emergjencës.

6. Institucionet e Përkujdesit Shoqëror Rezidencial, marrin të gjitha masat për përcaktimin e një hapësire të posaçme për karantinimin e fëmijëve që janë brenda institucionit dhe shfaqin shenjat e COVID-19, por edhe për fëmijët të cilët vendosen në institucion me masë mbrojtje, deri në momentin e daljes së rezultateve pas testimit të tyre. Gjatë periudhës së karantinës fëmija mbikqyret nga personeli shëndetësor dhe nga një punonjës social, të cilët janë të pranishëm gjatë gjithë kohës, për të mbështetur fëmijën dhe për të parandaluar përhapjen e infekzionit të shkaktuar nga COVID-19. Fëmija qëndron në izolim nën përkujdesje gjatë gjithë kohës që ai/ajo është e infektuar nga infeksioni i shkaktuar nga COVID-19.

7. Për fëmijët ndaj të cilëve merret masa e mbrojtjes përvendosjen e tyre në përkujdesje alternative, në institucion të përkujdesit shoqëror rezidencial, Institut i Shëndetit Publik, pas referimit që i bën Shërbimi Social Shtetëror, mundëson Brenda 48 orësh testimin e tyre për COVID-19. Fëmija qëndron në hapësirën e posaçme për karantinimin përpëra dhe gjatë kohës që kryhet testimi. Në rast se fëmija rezulton pozitiv ndaj testit, ai vazhdon të qëndrojë në hapësirën e posaçme për karantinim të krijuar brenda Institucionit të Përkujdesit Shoqëror Rezidencial. Nëse pas testimit fëmija rezulton negativ, ai mund të qëndrojë në hapësirat e përbashkëta me fëmijët e tjerë. Fëmija kryen edhe ekzaminimet e tjera shëndetësore sipas procedurave të vendosjes së fëmijëve në institucionet rezidenciale.

8. Fëmijët më aftësi të kufizuara, ndaj të cilëve merret masa emergjente e mbrojtjes ose masa e mbrojtjes përvendosjen e tyre në përkujdesje alternative, do të vendosen në Institucionet të përkujdesit shoqëror për këto grupe përfituesish duke i ofruar shërbim psiko-social dhe shërbim të specializuar, duke respektuar procedurat e përcaktuara në pikën 3 dhe 6 të këtij Kreu.

9. Për fëmijët e prekur nga infekzioni i shkaktuar nga COVID-19, të cilët pranohen në spital për shkak të COVID-19, ngarkohet shërbimi psiko – social në qendrat spitalore, për ofrimin e mbështetjes psikologjike të fëmijëve, si edhe nëse lejohet edhe kujdestarët ligjorë, gjithashtu qëndrojnë në spital bashkë me fëmijët.

KREU V

DISPOZITA TË FUNDIT

1. Për zbatimin e këtij udhëzimi ngarkohen Agjencia Shtetërore për të Drejtat dhe Mbrojtjen e Fëmijës, Shërbimi Social Shtetëror, Instituti i Shëndetit Publik, strukturat e mbrojtjes së fëmijës në nivel vendor.
2. Ky udhëzim është i vlefshëm deri në përfundimin e gjendjes së fatkeqësisë natyrore për shkak të epidemisë të shkaktuar nga COVID-19.

Ky udhëzim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

